

**ΜΑΘΗΜΑ: ΚΡΙΤΙΚΗ «ΑΝΑΓΝΩΣΗ» ΤΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΤΩΝ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΩΝ
ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ
ΔΙΔΑΣΚΩΝ: ΙΩΑΝΝΗΣ ΦΥΚΑΡΗΣ
ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ
ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ**

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Μεταπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ		ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	2 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Κριτική «ανάγνωση» της διδασκαλίας των φιλολογικών μαθημάτων στην εκπαίδευση		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΟΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και Ασκήσεις Πράξης	3	10	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Ανάπτυξη δεξιοτήτων (ΕΥ)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Το μάθημα δύναται να προσφέρεται και σε φοιτητές ERASMUS, με προσαρμογή της γλώσσας διδασκαλίας		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p> <p><i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
<p>Γενικός σκοπός του μαθήματος είναι οι μεταπτυχιακοί φοιτητές να εμβαθύνουν στις κριτικές παραμέτρους και δομές της διδασκαλίας των φιλολογικών μαθημάτων στην εκπαίδευση, μέσω βιωματικών εφαρμογών.</p> <p>Ειδικότερα, τα μαθησιακά Μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος οι μεταπτυχιακοί φοιτητές θα είναι σε θέση:</p> <p>Να αντιλαμβάνονται επαρκώς τις διαφορετικές προσεγγίσεις της διδασκαλίας του γνωσιακού περιεχομένου των φιλολογικών μαθημάτων, αναπτύσσοντας ανάλογες διδακτικές δεξιότητες.</p> <p>Να εξοικειωθούν με τον διδακτικό σχεδιασμό και την εφαρμογή διδακτικών τεχνικών προσέγγισης φιλολογικών κειμένων</p>

Να διαχειρίζονται πηγές κειμένων των Κλασικών γραμμάτων με βάση τη μετασχηματιστική προσέγγιση.

Να αντιλαμβάνονται το περιεχόμενο του κοινωνικού νοήματος των φιλολογικών μαθημάτων.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών ανάλογων με τη διδασκαλία των φιλολογικών μαθημάτων, με τη χρήση νέων τεχνολογιών. Αυτόνομη εργασία για την παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών αναφορικά με τη διδασκαλία των φιλολογικών μαθημάτων. Διδασκαλία σε μικρές ομάδες εργασίας. Σχεδιασμός και διαχείριση διδακτικών εφαρμογών επί των φιλολογικών μαθημάτων. Σεβασμός στη διαφορετικότητα των αντιλήψεων περί της διδασκαλίας των φιλολογικών μαθημάτων. Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας στην άσκηση του διδακτικού έργου. Ανάπτυξη της κριτικής και αυτοκριτικής ικανότητα. Προαγωγή της ελεύθερης και δημιουργικής σκέψης, όσον αφορά την αντίληψη της διδασκαλίας και της ανάπτυξης ανάλογων διδακτικών εφαρμογών.

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα έχει εργαστηριακό χαρακτήρα και στοχεύει στο να αποκτήσουν οι φοιτητές διδακτικές ικανότητες και δεξιότητες, που θα τους είναι χρήσιμες στην κριτική διερεύνηση δομικών διαστάσεων της διδασκαλίας των φιλολογικών μαθημάτων στην εκπαίδευση και στην υπέρβαση των αντιξοοτήτων της διδασκαλίας με τρόπο οργανωμένο, μεθοδευμένο και τεκμηριωμένο, αναζητώντας και αξιοποιώντας εναλλακτικές διδακτικές προσεγγίσεις. Στο πλαίσιο του μαθήματος οι μεταπτυχιακοί φοιτητές εστιάζουν στη λειτουργικότητα των επιμέρους διαστάσεων της διδασκαλίας και, ταυτόχρονα, ασκούνται με την τεχνική της Μικροδιδασκαλίας στην εφαρμογή των διαστάσεων αυτών από τους ίδιους σε προσομοιωτικές καταστάσεις διδασκαλίας.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<p>Πρόσωπο με πρόσωπο Ασύγχρονη τηλεεκπαίδευση μέσω του συστήματος ecourse. Σύγχρονη τηλεεκπαίδευση μέσω της πλατφόρμας Microsoft Teams, όταν οι συνθήκες το απαιτούν.</p>	
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<p>Χρήση Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία</p>	
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική</p>	<p>Δραστηριότητα</p>	<p>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</p>

<p>(Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	<p>Διαλέξεις σε αλληλεπίδραση με τους φοιτητές</p>	39
	<p>Εβδομαδιαία μη καθοδηγούμενη μελέτη</p>	39
	<p>Αυτόνομη μελέτη βασικών βιβλιογραφικών δεδομένων</p>	72
	<p>Συγγραφή τελικής εργασίας</p>	100
	<p>Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)</p>	250 (10ECTS)
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Γλώσσα αξιολόγησης είναι η ελληνική και η μέθοδος αξιολόγησης είναι η κατάθεση τεσσάρων (4) εργασιών του μαθήματος με ανάλογη έκταση και περιεχόμενο, στο οποίο θα δίνεται έμφαση στην ανάπτυξη εναλλακτικών διδακτικών τεχνικών διδασκαλίας των φιλολογικών μαθημάτων.</p>	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<p>Αργυριάδης, Α. & Νικολιδάκης, Σ. (επιμ.) (2014). <i>Η διδακτική των φιλολογικών μαθημάτων στο ενταξιακό σχολείο</i>. Αθήνα: Εκδόσεις Δίαυλος.</p> <p>Αργυροπούλου, Χ. (2007). <i>Η Διαθεματικότητα στα φιλολογικά μαθήματα και τα σχέδια εργασίας/project: Από τη θεωρία στη διδακτική πράξη</i>. Αθήνα: Εκδόσεις Μεταίχιμο.</p> <p>Βαρμάζης, Ν. (2008). <i>Διδακτική των αρχαίων ελληνικών: Από την παράδοση στην ανανέωση της διδακτικής μεθόδου</i>. Αθήνα: Εκδόσεις Πατάκης.</p> <p>Αθήνα: Εκδόσεις Πατάκης.</p> <p>Βλαχογιάννη, Α. & Βαραγγούλη, Α. (2006). <i>Διδακτικές προσεγγίσεις στα φιλολογικά μαθήματα : θεωρία και πράξη</i>. Αθήνα: Εκδόσεις Τυπωθήτω.</p> <p>Θεοφιλίδης, Χ. (1997). <i>Διαθεματική προσέγγιση της διδασκαλίας</i>. Αθήνα: Εκδόσεις Γρηγόρης.</p> <p>Θεοφιλίδης, Χ. (1998). <i>Η τέχνη των ερωτήσεων</i>. Αθήνα: Γρηγόρη.</p> <p>Κολιάδης, Ε. (1997). <i>Θεωρίες μάθησης και εκπαιδευτική πράξη (τόμοι 1^{ος} -2^{ος} -3^{ος})</i>. Αθήνα: χ.ε..</p> <p>Ματσαγγούρας, Η. (1998). <i>Στρατηγικές διδασκαλίας. Η κριτική σκέψη στη διδακτική πράξη</i>. Αθήνα: Εκδόσεις Gutenberg.</p> <p>Ματσαγγούρας, Η. (2000). <i>Η σχολική τάξη</i>. Αθήνα: Εκδόσεις Gutenberg.</p> <p>Μαυροσκούφης, Δ. (2008). <i>Διδακτική μεθοδολογία και ανάπτυξη της κριτικής σκέψης : εισαγωγή και αναλυτικός βιβλιογραφικός οδηγός</i>. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Αφοί Κυριακίδη.</p> <p>Νεραντζής, Ι. (2010). <i>Φιλολογώ και διδάσκω : φιλολογικά σύμμεικτα, διδακτική κατάρτιση φιλολόγων</i>. Ιωάννινα: χο.</p> <p>Νημά, Ε. & Καψάλης, Α. (2002). <i>Σύγχρονη διδακτική</i>. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Πανεπιστημίου Μακεδονίας.</p>
--

Τζιφόπουλος, Μ. (2009). *Η πανεπιστημιακή κατάρτιση των υποψηφίων φιλολόγων του τμήματος φιλοσοφίας και παιδαγωγικής του ΑΠΘ στις τεχνολογίες της πληροφορίας και των επικοινωνιών*. Θεσσαλονίκη: ΑΠΘ.

Τριλιανός, Α. (2013). *Μεθοδολογία της Διδασκαλίας*. Αθήνα: Κ. ΜΠΑΜΠΑΛΗΣ ΕΠΕ.

Φλουρής, Γ. (2010). *Η αρχιτεκτονική της διδασκαλίας και η διαδικασία της μάθησης*. Αθήνα: Εκδόσεις Γρηγόρη.

Φύκαρης, Ι. (2014). *Όρια και δυνατότητες της σύγχρονης διδασκαλίας*. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Δέσποινα Κυριακίδη.

Χρυσάφιδης, Κ. (2000). *Βιωματική-επικοινωνιακή διδασκαλία*. Αθήνα: Εκδόσεις Gutenberg.